

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Discursul dlui A. Barseanu

rostit la deschiderea adunării generale a „Asociațiunei”.

„Onorată adunare generală!

Intrunirile generale ale însoțirilor noastre culturale sunt adevărate sărbători naționale. Ele sunt așteptate cu nerăbdare în toate părțile țării, de peste tot se grăbesc ale cerceta mulți dintre fiii poporului nostru, cari poartă la inima lor dragostea pentru neamul din care fac parte, și peste tot unde răsună graiu românesc, lucrările acestor întruniri sunt urmărite cu cea mai vie băgare de seamă.

Și cum ar și putea fi altfel, când „Asociațiunea” noastră are în vedere probleme așa de înalte, când la adunările ei este vorba de tot ce poate fi mai scump unui popor: de limba și de literatura sa, de cultura și de luminarea sa, cu un cuvânt, de tot ce-l poate înălța în prezent și-i poate asigura viitorul său între celelalte popoare!

Caracterul ambulant al adunărilor noastre generale a făcut, ca de astădată, urmând prieteniei invitări a fraților noștri din despărțământul Bistriței, să ne îndreptăm pașii spre acest frumos colț de țară, spre acest vechiu emporiu, unde se întâlnesc atâtea căi din ținuturi locuite de Români și unde o vigoasă așezare românească, condusă de o mână de bărbați luminați și devotați binelui obștească, ne reprezintă așa de demn între celelalte neamuri.

Era chiar o datorie de pietate pentru o însoțire care poartă pe flamura sa deviza: „Literatura română și cultura poporului român”, să cerceteze, măcar acum în anul al 47-lea al vieții sale, orașul, în care a văzut pentru întâia dată lumina zilei cântărețul deșteptării noastre naționale, nemuritorul Andrei Mureșianu.

Aici așadar, în frumosul oraș de lângă „râul repede”, și conduși de geniul nemuritorului bard național, ce cu glas de aramă, întocmai ca un arhanghel, ne-a trezit din somnul cel de moarte și ne-a chemat la o nouă viață, îndemnându-ne să părăsim pentru totdeauna „a pismeii răutate” și „oarba neunire”, și dând mâinile, să fim „pururea frați” uniți „în cuget și simțiri”; aicea, între atâți frați de-ai noștri, dornici de a vedea cât mai curând intrupate ideile acelui, pe care marele Eminescu îl numește cu drept cuvânt „preot deșteptării noastre, semnelor vremii profet”, vom urma de astădată lucrările noastre, căutând să ne dăm seama, ce a fost în stare să îndeplinească „Asociațiunea” noastră în cursul anului trecut, și mai vădit, ce ar trebui să îndeplinească ea de aci înainte, ca să corespundă mărețelor scopuri, în vederea cărora a fost întemeiată?

Lucrările săvârșite în sinul „Asociațiunei” și în diferitele ramuri ale ei sunt arătate în resumat în raportul general al comitetului, ce se

va desbata în cursul acestei adunări. Problemele de competență ale însoțirii noastre culturale și mijloacele pentru ajungerea lor sunt indicate în statutele ei. Cu toate acestea însă, dacă voim să ne dăm pe deplin seama de direcția ce trebuie să o dăm lucrărilor noastre, ca să putem ajunge în adevăr ținta dorită, sau cel puțin să ne apropiem de ea cât se poate de mult, este neapărat de lipsă, să ne aruncăm privirile ceva mai departe și să căutăm a înțelege ce se petrece în lumea mare, deoarece viața poporului nostru, ca a oricărui organism, nu se poate desfășura izolat, ci stă în strânsă legătură cu mersul omenirii întregi și este adânc influențată de curențele ce stăpânesc lumea împrejmuitoare.

Cred deci, că nu va fi de prisos, dacă, înainte de a trece la lucrările speciale ale „Asociațiunei”, făcute în cursul anului trecut în interesul poporului nostru, voi încerca a scoate la iveală, într-o măsură îngăduiesc modestele mele puteri și timpul ce-mi stă la dispoziție, câteva momente mai însemnate, ce se pot observa de prezent în mersul omenirii întregi, căutând apoi să aflăm împreună, care ar fi calea cea mai potrivită, ce ar trebui să o urmeze poporul nostru, ca să poată ține pas cu celelalte neamuri și în deosebi, în ce direcție ar trebui îndreptate năzuințele „Asociațiunei” noastre, în timpul cel mai apropiat, ca în adevăr să fie de folos poporului nostru?

Doamnelor, domnilor!

Oricine observă cu oarecare băgare de seamă mersul omenirii, trebuie să rămână uimit de schimbările ce se întâmplă în timpul mai nou cu o repezire de necrezut în viața omenească. Nu trece un an, ca să nu zică o zi, să nu se facă o nouă invenție, o nouă iscodire a minții omenești, care schimbă în multe privințe relațiile de traiu, deprinderile și vederile omului. Desvoltarea extraordinară a științelor naturale și tehnice, întâmplată în secolul trecut, a avut ca urmare o cunoaștere tot mai adâncă a naturii și a puterilor ei, și paralel cu această pătrundere în tainele naturii, întrebuintarea tot mai mare a puterilor ei în folosul omenirii. Apa, aerul, căldura, electricitatea, magnetismul, toate au fost supuse voinței omenești, și cu ajutorul lor omul modern, ca un nou Prometeu, și-a creat felurite mijloace pentru ușurarea și îmbunătățirea traiului său.

Față cu iscodirile acestea din ce în ce mai minunate ale minții omenești distanțele de pe pământ au început a dispărea, produsele nordului rece se amestecă cu ale ecuatorului ferbinte, mărele cele extinse și munții cei înalți nu mai sunt pedecă pentru om, răsăritul dă mână cu apusul, popoarele cele mai felurite se amestecă unele cu altele și învață a trăi împreună. Albul cu Galbenul și cu Negrul, cel până ieri sălbatec, cu popoarele cele mai înaintate. Până și Mocanul nostru dela munte, Olteanul din țara

cepii și a săcării, și Murășanul din Câmpia bogată în grâne voind să-și mai ușureze cele năcazuri, nu se înpăimântă a lua lumea în cap și pribește peste nouă mări și nouă țări, prin ținuturi, de cari mai nainte auzise numai din poveste.

De altă parte, în urma întocmirii celor nouă și cu deosebire în urma mijloacelor de comunicație moderne, omul se deprinde și cu trebuințe nouă. Plugul cel vechiu și greoiu de lemn se înlocuiește cu plugul sprinten de fier cu mai multe tăieș, sapa și seceră cu mașina de săpat și cea de secerat, imblăciul cu mașina de treierat, răboiul cel vechiu de țesut cu răboai mehanice perfecționate, acul migălos cu mașina de cusut, ceanul cu mașina de spirt, lumina de său sau de ceară cu lampa de petrol sau chiar și cu cea electrică, care a pătruns pe alocurea chiar și în sate. O locuință mai comodă, o hrană mai variată, îmbrăcăminte mai prezentabilă sunt trebuințe generale în ziua de azi. Dar pe lângă trebuințele acestea fizice, omul modern caută să-și mulțamească și sufletul prin felurite distracții, prin învățătură și prin lucruri de artă.

Se înțelege, că mulțămirea atâtor trebuințe nu se poate face așa de ușor. De aici frământarea neîntrepută între oameni, alergarea fără preget după câștig, aceea, ce s'a obicinuit a se numi „lupta pentru existență” și care niciodată n'a fost așa de aprigă, ca în zilele noastre.

Vai de celce intră în această luptă fără pregătirea trebuincioasă! El, sau e dat la o parte, ca un netrebnic și trebuie să ducă o viață din cele mai amărâte, sau e călcat fără milă în picioare de cei mai destoinici.

A sta însă la o parte de lupta aceasta aprigă a generațiilor de astăzi, râvnitoare după un traiu mai bun, nu este cu puțință decât doară păstorului din creierii munților; dar nici acestuia pentru multă vreme, deoarece au început a pătrunde până la el: linia ferată, telegraful și telefonul, dându-i veste de cele ce petrec în lumea largă și ademenindu-l spre vârtejul, de care a fost ferit până acum.

Astfel progresul omenirii schimbă neîncetat felul de viață al popoarelor și pretinde dela ele o pregătire din ce în ce mai mare spirituală și corporală pentru lupta de traiu, dacă nu voesc să fie zdrobite de alte popoare, ba chiar șterse de pe fața pământului. Dacă însă acest progres a făcut omenimea mai fericită ca înainte, sau nu?... aceasta este altă întrebare.

Un al doilea moment caracteristic al timpului de față e nizuința din ce în ce mai pronunțată a maselor celor mari ale poporului de a-și asigura și ele o soartă mai bună, o viață mai demnă, nizuință, care adeseori dă naștere la conflicte grave, ba este în stare a produce chiar sgudui sociale puternice, și care prin urmare trebuie să preocupe nu numai pe bărbații de Stat, ci pe orice om cugetător.

Libertatea politică, câștigată după mari lupte și după multe vărsări de sânge în cursul veacului trecut, n'a fost în stare a aduce pentru toate treptele sociale libertatea economică și mulțămirea așteptată. Omul mai puțin favorizat de soarte se simte încă și astăzi rob al celui mai puternic, cel sărac se simte exploatat de cel mai cu avere, proletarul, care nu are alt izvor de traiu pentru sine și pentru familia sa, decât puterea brațelor sale, se vede silit a jertfi o parte din sărăcia sa pentru înmulțirea milioanei capitalistului. Nu este de mirare deci, că aproape în toate părțile îi vedem pe toți acestia agitându-se, ca să poată răsufla mai liber, însoțindu-se unii cu alții, ca astfel să încerce cu puteri unite aceea, ce nu pot îndeplini izolați, organizându-se și formând împreună un lanț puternic, care se extinde în toate țările cu oarecare înaintare.

Se pare, ca și când un războiu crâncen s'ar pregăti în lumea întreagă, un războiu social, cum nu s'a mai văzut până acum și care nu se poate asemăna decât cu cataclismele cele mari ale naturii, cu potopul de odinioară sau cu erupțiunile vulcanice, cari au schimbat întreaga înfățișare a pământului.

Ferice de statele, ai căror conducători înțelepți le știu feri prin măsuri luate la timp de asemenea cataclisme nimicitoare! (Va urma).

Asociațiunea la Bistrița.

— Raport special. —

— 23 Septembrie n.

Pe măsură ce trenul se apropia de Bistrița, se urcau în el participanții la adunarea „Asociațiunii.” Din Sibiu au plecat Joi seara: Dl asesor N. Ivan, Dr. G. Proca, exact. consist: V. Fincu, Oct. Goga cu Doamna și Domnișoara Goga, Oct. Tăslăuan, protopopul Făgărașului N. Borzea, dl I. Vătășan și corespondentul „Telegrafului Român”, C. Dimian. La Copșa sau urcat și cei puțini plecați din Brașov, între cari harnicul prof. Andreu Bărsan viceprezidentul Asociațiunii și Dr. N. Vecerdea dirij. „Albinei”. La Cluj societatea s'a sporit cu Dl Iosif Schiopul, reprezentantul ziarului „Lupta” cu iubii Bănățeni Dr. Isidor Pop, Anton Bogdan, și cu confrății din România I. Moroiu funcț. super. la ministerul de Domenii, Dr. Sassu și Dr. Bobeșiu. Tot acolo s'au alăturat la grupul de mai sus Dr. Nylvan, doctoranzii Bucșan, Nicu Popescu și alții.

Pe distanța Cluj-Dej am avut în mijlocul nostru pe iubul nostru deputat Dr. Maniu, iar la Dej s'a urcat dl deputat Dr. Mihailescu, cu Doamna.

Conversația ce se încinsese pe drum, când glumea, când serioasă, se întrețesea cu subiecte de actualitate, pornite din inimi ce bat același sfânt ritm al dragostei pentru popor.

Sosiți în gara Bistriței la ora 1 p. m. am fost întâmpinați de o societate aleasă românească, în numele căreia dl prot. Gherasim Domide a urât oaspeților bun sosit. A răspuns pentru primire Dl prof. A. Barseanu.

Inevitarea s'a făcut cât se poate de bine și trebuie să aducem mulțămiri

comitetului și în special dlui G. Curteanu, care mult s'a străduit să mulțamească pe fiecare.

Pe străzile monotone altă dată ale vechiului, oraș săsesc, acum e mai multă mișcare, e viață românească, e dor de deșteptare și reînviere culturală a neamului nostru.

Spre seară se vedeau căruțe colbuite, încărcate de țărani dornici și însetați după un cuvânt de minte, rostit cu duh și pricepere de cărturari români, cari cu atâta drag se interesează de soarta lor oropsită. Aceasta e o dovadă mai mult, că acest popor românesc dorește lumina-re sa, dorește o cultură, care să-l facă vrednic de o soartă mai bună în patria sa.

Seara de cunoștință.

La o masă retrasă într'un colț, creionul meu notează rând pe rând, pe cei ce-și făceau apariția în vasta sală dela *Gewerbeverein*. Figuri imposante, pline de un zâmbet frățesc, Doamne elegante, Domnișoare simpatice și tineri entuziaști, fac o frumoasă cunună în jurul meselor.

Animatie puțină, poate din cauza oboșelii de drum.

Notăm din cei prezenți: Dl deputat Mihali cu Doamna; Dl adv. Dr. Gavril Tripon cu Doamna, Dl adv. Dr. Victor Onișor cu Doamna, Dl adv. Dr. Vasile Pahone, Dr. George Linul, Dr. Al. Ghermani, Dl Curteanu cu Doamna; Dr. Dionisie Login, Dr. Iulian Pop; Dr. Leon Scridon, Dl prot. Gherasim Domide, Dr. Paul, Dl Poruțiu, Dl și Doamna Dr. L. Domide cu Dsoara Domide.

La o altă masă Dl și Dna protopop Galacteon Șagău cu Dsoarele Getta Șandru, Horton Șandru și Marioara Strambu; Dl și Dna Dr. Monda, cei sosiți din Sibiu, Brașov; iar din cei din jurul Bistriței însemnăm pe Dl administrator prot. Vasile Bălan, profesor Pletos, Preotul Popan, familia preotului din Borgo-Prund Beșa cu domnișoarele Leontina, Marioara și Octavia, dsoara V. Popescu din Toplița, familia preotului Gliga din Ibănești cu dsoara Gliga, dsoara Valeria Brătianu, dsoara Barciuanu, familia preotului Dan, și mulți alții.

A tostat dl Dr. Gavril Tripon în chipul următor:

„Nu știu cum ași putea alege cuvintele cele mai potrivite, prin cari ași exprima toată bucuria ce-o simțim primindu-vă în mijlocul nostru.

Ați venit la noi din depărtări și mai mari și mai mici, și noi vă îmbrățișăm cu drag ca pe niște frați.

Putin va fi din partea noastră ce n'am face pentru ca să vă satisfacem așteptărilor Dlor-Voastre în ceea ce privește primirea în casele noastre, puțin va fi ce n'am face mai ales să satisfacem așteptărilor, ce le cereți dela noi în privința realizării scopului, ce-l urmărește „Asociațiunea”. Recunoaștem că cerințele timpului în care trăim sunt mari, și problemele culturale a căror deslegare cu toții o urmărim sunt grele, dar nu de neînvins. De aceea noi cu mare der am așteptat, ca să stăm în fața Dlor-Voastre spre a ne da seama de ce am făcut până acum și de ce trebuie să mai facem în viitor. Ne deschidem deci inimile ca la niște frați și vă stăm înaintea cu puținul ce am agonisit în problema noastră culturală. Deocamdată însă vă exprimăm mulțămiri din inimă, că ați sosit sănătoși în mijlocul nostru spre a ne da curaj și indemn la lucru și mai spornic pe câmpul redeșteptării noastre culturale. Vă rugăm apoi să primiți cu bunăvoință modestul nostru prinos, ce vi-l oferim cu drag, după puținile noastre puteri în casele noastre, în orașul nostru. Ridic deci paharul meu pentru frățească cercetare și dorind-ne unii altora izbândă în realizarea scopurilor ce le urmărește „Asociațiunea”, vă zic bine ați venit în mijlocul nostru.”

Răspunde din partea oaspeților dl asesor N. Ivan prin cuvintele: „La intrarea în acest oraș am fost binevenți de vrednicul prezident dnul prot. Domide. Am pornit de pe la casele noastre, cu gândul de a veni la frați, cu gândul de a purta stindardul culturai și al propășii-

rei noastre, cu gândul de a păstra obiceiurile străbune. Astfel venind în mijlocul Dlor-Voastre, toți cei din apropiere cât și cei din depărtare, bătrâni și tineri ne vedem întruniți în același gând de a purta ael stindard al culturai poporului nostru pe toate plaiurile locuite de Români.

Odată — și nu e demult de atunci — aceste plaiuri erau lipsite de raza binefăcătoare a culturii, azi însă putem constata cu bucurie o deșteptare, un progres uimitor. Aveți o tinerime cultă, aveți institute, ce vă fac fală, aveți chiar un ziar, tot semne de o deșteptare culturală în aceste regiuni. Aceste semne de progres trebuie să ne bucore, să ne încurajeze pe toți, să mergem pe calea unei dezvoltări sigure, ca să formăm o stâncă nebiruită, un zid neînvins de conservare al culturai noastre. Prin aceste semne sunt convins că vom birui. Trăiască frații bistrițeni cari cu atâta căldură și dragoste ne-au primit în mijlocul lor!”

La biserică.

Ziua a doua. Sâmbătă, 21 Septembrie. Trenurile au adus oaspeți noi. Vedem printre ei pe Dl deputat Vaida, Dr. Ștefan Pop, Venerabilul Pop de Băsești, domnișoara Virginia Gall, profesorul Dr. N. Bălan, prof. Negruțiu cu domnișoarele, fostul cand. de deputat Cormanu cu familia Dan, etc. și alți mulți ale căror nume mi-a fost imposibil să le înșir aici.

Înainte de ce birourile Asociațiunii și-ar fi început lucrările, s'a ținut serviciu divin. În treacăt fie-mi permis să fac o îmbucurătoare constatare. Cei de relig. gr. or. au mers la bis. lor și după aceea cu toții, uniți în frățească dragoste au asistat la serviciul divin al fraților gr. cat. Ce frumoasă e dragostea între frați — zice sf. scriptură, ce frumoasă e împăciuirea între Români — zicem noi! Să sperăm, că va veni odată mult dorita împărțire din Tatăl Nostru!

A predicat prot Domide inspirându-se din îndoită sărbătoare a Născătoarei de Dumnezeu și a „Asociațiunii”.

Biserica era arhiplină. După terminarea serviciului divin, lume multă, popor au dat năvală în sala comitatului să-și audă cărturarii săi grăind ca din carte. Priveam cu drag cum să grămădeau țărani români frumos îmbrăcați la ușă. Toți doreau să intre în sală. La mulți însă nu li-s'a isbândit această dorință, căci din imensa mulțime abia un sfert au putut răsbate în sală. Cei rămași afară de sigur că vor fi răvniți la cele ce se petreceau în lăuntru. Dar noi, pentru ca nimenia să nu însătozeze înzadar după cuvântul adevărului, scriem acestea la gazetă și preoții datori sunt să le cetească poporului cel atât de lăcom de sfaturi și învățături.

Ședința primă.

La masă ia loc înfrunte ca prezident dl Andrei Bărseanu și membrii din comitet. Prezenți erau și comitele-suprem și vicecomitele din comitatul Bistriței. La masa ziariștilor erau domnii: Domșa dela „Unirea”, Schiopul dela „Lupta”, Dan dela „Drapelul” și „Voința Națională”, T. Bogdan dela „Revista Bistriței”, iar „Telegraful” a fost reprezentat priu C. Dimian.

Ședința se deschide la orele 11 de dl Andrei Bărseanu. (Cuvântul de deschidere îl publicăm la alt loc).

Acest discurs, prin magistrala expunere a dlui A. Bărseanu, întrerupt des de aplauze, este și va rămânea un monument de o clasică valoare.

Pe un ton plin de duioșie începe Dr. G. Tripon discursul său pentru a saluta în numele Despărțământului și al Românilor bistrițeni Asociația. Am păcătui dacă n'am reproduce și aceste cuvinte. Iată-le pe cât s'au putut nota.

„Ați adus cu venirea în mijlocul nostru sugestii sărbătorești și se cade ca în aceste clipe de bucurie să intrăm puțin în sanctuarul nostru intern și să vedem procesul ce s'a dezvoltat în viața noastră ca popor pentru manifestarea unei vieți culturale. Dacă judecăm un copil putem constata, că el la început e un factor aproape de neglijat. Nu știe nimic, nu pricepe rostul și legile acestei vieți.

Experiența îi aduce cunoștință lângă cunoștință până ce dobândește bogăția de lumină, și astfel vede calea ce are să urmeze. Așa e cu un copil, așa e și cu un popor.

Dorul dela puțin la mult e însușirea ce caracterizează pe un popor. În fața acestei rândeli firești noi ne plecăm. Dzeu însă s'a îngrijit mai mult, căci pe lângă puterea de a se lumina a înzestrat pe popoare și cu puterea de a ajuta și pe alții. Egoismul brutal caracteristic pentru un popor în fașe, cedează, începe să arete semne de iubire, își iubește părinții, satul, patria și poporul din care a ieșit. Acesta e mersul firesc în dezvoltarea unui popor, la care trebuie să tindă spiritul omenesc. Inima din rece devine caldă, din împietrită, moale. Și atunci când inima va fi astfel transformată, va veni împărăția lui Dzeu pe pământ. Căci ce folos de o lume de cunoștințe, când sentimentele nobile nu se revarsă și asupra vieții publice! Patria prozei și a noroiului trebuie să dispară. Poporul nostru, legat de glie, vultur fără aripi, trebuie să lupte și el să-și înobiliteze inima și să-și îmbogățească mintea cu cunoștințe, spre a putea da piept cu valorile vieții omenești. Și când lumea ideilor și a sentimentelor și-o va îmbogăți, când voința și-o va întări, atunci dă semne de o mișcare pe calea măririi culturale. Astăzi ni s'a dat ocaziunea să sărbăm această redeșteptare a lunei de sentimente și de îmbogățire a minții la poporul nostru prin literatură. Literatura e farul ce luminează calea unui popor. Ea ne trece cu gândul peste hotarul prezentului, ne transpune în trecut, și ne pune înainte ca o icoană vie acele sentimente de mărire și zbucium prinse în cursul lor pe filele învechite ale cărților. Dar această lume trăită în trecut se zugrăvește prin cuvintele, prin limba poporului.

Prin limba înțeleasă, prin limba vie se împărtășesc bucuriile și durerile, prin ea ne-a împărtășit și poporul nostru lumea sentimentelor sale, ne-a lăsat scumpul său tesaur. Iar noi cei de aici avem mângăirea, că poporul nostru cu toată sărăcia sa și-a depus în acest tesaur tot ce are mai scump, viața sa. Iar cât privește viitorul ne cuprinde un sentiment de modestie în ce privește achitarea acestui colț de țară, față de problemele vieții culturale. Nu promitem mult, dar avem speranță că sentimentul de datorie e viu în popor, și vom ști să-l călăuzim pe calea binelui și a adevărului, vom ști să-l păstori cu dragoste.

Prorocul Eremie a zis: „Să sece mâinile mele Sioane, de te voi părăsi. Așa și noi, să ne sece mâinile de te vom uita pe tine poporul nostru, de nu te vom sprijini în cultura și literatura ta, popor românesc!”

Vouă, cari ați venit în mijlocul nostru ca niște apostoli ai luminării acestui popor, vă zicem un bine ați venit.

Ia apoi cuvântul Dr. N. Vecerdeș și salută Asociațiunea din partea Societății de teatru; iar Dr. St. Pop în numele Asociațiunii aradene dorește spor în munca cea grea a luminării poporului pentru care s'a străduit atât de mult Asociațiunea.

Se aleg apoi comisiunile:

Comisia pentru cenzurarea raportului general: G. Pop de Băsești, Dr. T. Mihali, G. Domide, Dr. N. Vecerdeș și Dr. V. Onișor.

În comisia financiară: Dr. Val. Poruțiu, Dr. Alex. Vaida și Gr. Pletos.

În comisia pentru înscrierea membrilor: Dr. V. Pahone, Eliseu Dan, Iuliu Pop, M. Șirlincariu, I. Păcurar. Comisia de candidare: G. Pop de Băsești, Galact. Șagău, Dr. G. Tripon, Dr. St. Pop, Dr. N. Vecerdeș.

Urmează un moment solemn plin de evlavie, când prezid. A. Bărseanu anunță pierderea iubitelui Ios. Vulcan, prezid. societății de teatru și scriitor de valoare.

Se ridică apoi ședința, anunțându-se a II-a pe Duminecă. (Va urma).

O biserică nouă.

— Raport special. —

— 24 Septembrie n.

În mijlocul pădurilor stâncoase din apropierea Petroșenilor, în țara Jiului, stă pitită în adăpostul codrilor bătrâni de fag comuna Bănița, aparținătoare parohiei Petroșeni. De vre-o 80 ani și mai bine poporul acesta bun și blând și-a adăpostit credința străbună într-o bisericuță mică de lemn, istovită de furtunile vremilor grele. Și cu toată această comună e în pragul ținutului întins al districtului gr. cat. al Hațegului nu s'a lăsat ademenit de ispitele proselitismului urgisit, căci preotul acestui popor A. Stanca i-a ținut cu tărie caldă vatra credinții străbune și poporul acesta e astăzi cu desăvârșire mântuit pentru biserica noastră ortodoxă.

La stăruințele de ani de zile ale acestui preot poporul din comuna Bănița cu multe osteneli și jertfe își vede astăzi ridicată o nouă bisericuță, mică, dar frumoasă și chemătoare la sine, care strălucește cu blândețea unei adevărate maice în mijlocul pădurilor seculare. Și-a zidit ael popor puțin la număr biserică, așa ca fiecare să o vadă dela casa sa și fiecare privește din pragul casei sale dimineața și seara cu drag la ea, ca la un far de mântuire și fiecare simte în sufletul său convingerea, că acolo îi este scutul și mângăierea și mântuirea sufletului său.

Și într'adevăr rostul acestei biserici e neasămănat de mare pentru biserica noastră ortodoxă și chemarea ei e de zeci de ori mai prețioasă decât o adevărată catedrală. Tocmai din acest punct de vedere am insistat la accentuarea deosebită a acestui fapt, câtă vreme în foarte multe privințe această modestă bisericuță aduce bisericii noastre străbune servicii neprețuite și mult mai de valoare ca cea mai pompoasă catedrală a oricărei capitale.

Duminea trecută a fost sfințită această biserică și binecuvântată de credința neștrămutată a poporului. Sfințirea a făcut-o preotul locului Avram Stanca asistat de preotul din Vulcan Sebas. Stanca, conducătorul tractului P. O. domn protopop Tit. V. Gheaja, însărcinat din partea Exc. Sale a I. P. S. domn arhiepiscop și metropolit Ioan Mețianu, din cauză de boală n'a putut lua parte la săvârșirea actului sfânt. Din cauze necunoscute n'au luat parte nici ceilalți doi preoți din comunele vecine Petrita și Livezeni, cu toată că poporul i-a dorit și ar fi înălțat mult sfințenia actului atât de însemnat pentru întărirea credinței străbune în sufletul celui popor ascuns în desișul munților.

Cu toate acestea ziua această a fost o zi de măreață sărbătoare, care va rămânea neștearsă în sufletul acestui popor apăsător de greul unor împrejurări destul de nefavorabile pentru el.

Preoții cei doi și-au împlinit chemarea cu sfințenie, iar poporul adunat din întreg jurul a adus mulțămire ferbinte lui Dzeu, că a văzut împlinit un vis de mult frământat.

Biserica a fost zidită de creștinul nostru Petru Haiduc, măestru lemnar, cu multă măestrie. Bani gata au dăruit pe lângă jertfele mari ale poporului băstinaș, dl Pavel Nemeș, mareproprietar din Jieț 200 cor. și Victor Madersprach, proprietar de feresiră din Iseroni 50 cor.

Au mai făcut daruri următorii: Petru Nemeș cu soția Vasilia din Jieț un rând de vestminte bisericesti (100 cor.), Ioan Nemeș cu soția Anuța tot din Jieț o candelă cu 6 brațe și o cadelniță (52 cor.), Iacob Stoica Purece un prapor (30 cor.), pentru cele patru icoane mari de pe tampoala bisericii au dăruit Ianos Stoica, birtaș 16 cor., Ioan Giora 16 cor., L. Stoica I. Ianăș, Ioan Stoica I. Ioan, Petru Poenar și Ioan Stoica I. Nicolae, câte 8 cor., Opreana lui Ioan Stoica din Petroșeni o mășărită țesută frumos (14 cor.) și două feșnice de argint (5 cor.), Pavel Nemeș din Jieț 9 funți de lumini (15 cor.), Ștefan Buza din Petroșeni două feșnice de metal și o pânzătură albă (8 cor.) și Petru Haiduc cu soția sa Floarea două feșnice de metal (4 cor.)

S'au mai făcut apoi și alte multe da-

ruri mai mici din partea tuturor credincioșilor.

Tuturor acestora li-se exprimă cea mai calduroasă mulțumită. Dumnezeu să le primească jertfa, iar asupra bisericii acesteia nouă să-și reverse Dumnezeu blăugul darurilor sale ca să fie scutul și acoperământul credinței noastre străbune pe veci în acest colțisor expus tuturor ispitelor. *Jianu.*

Din despărț. „Asociațiunei“.

Adunarea din Bendorf.

— 24 Septembrie n.

Sâmbătă, în ziua de 21 Sept. am fost de față la frumoasa sărbătoare a desp. Agnita al Asociațiunei, care și-a ținut adunarea generală în Bendorf, comună oarecând săsească, astăzi curat românească, cu 700 locuitori, cu doi preoți gr. or. și greco-catolic și cu o singură școală confesională, în care propun doi învățători. Între conducătorii: veneratul paroh Nic. Gavrea, fost administrator protopopesc, dl notar D. Duca și între popor, domnește cea mai bună armonie. De aceea comuna este în stare înfloritoare. Oameni sănătoși, muncitori, cu prindere de mână. Port românesc curat.

Adunarea s'a ținut într-o sală din frumoasa clădire școlară. De față erau dintre membrii comitetului: directorul N. P. Petrescu, Ioan Alexandru, Nic. Gavrea, Ioan Maniu, Florian Bologa, Ioan Petrișor și Eliseu Balaban; mai departe dl Daniil Constantinescu, Ioachim Părau, Nic. Cârstea, E. Fabor și P. Crișan din Agnita, Ioan Bendorfean notar și Ioan Togan, învățător în Ghijasa sup., Teofil Savu, învățător în Alțina, G. Banda, învățător în Fofeldea, parohul I. Popiș și învățătorii din localitate, Neamțu și Gligor, învățătorii Pampu din Hosman și Dragoșman din Cichindeal și poporul din comună îmbrăcat în haină de sărbătoare.

După frumosul cuvânt de deschidere să cetește raportul comitetului, din care remarcăm că Despărțământul are șapte Agenturi cu tot atâtea biblioteci populare anume: 1. Alțina, prez. Ioan Petrișor, 2. Agnita, prez. Ioachim Părau, 3. Fofeldea, prez. Val. Bonea, 4. Chijasa-sup., prez. Val. Stoian, 5. Ghimbav, prez. I. Alexandru, 6. Nocrich, prez. Aron Mețian, 7. Săsăuș, prez. Nic. Buzea. Pentru agentura din urmă economul Ghirion Șerban a donat peste 200 cărți și ziare populare. Pe seama Despărțământului inst. „Cordiana“ din Fofeldea a donat opul *Album Artistic* de prof. Comșa. Membri ordinari pe anul trecut 1906 au fost 17: Fofeldea, N. P. Petrescu, Ioan Maniu, Ioan Bonea, paroh; Alțina, I. Petrișor, A. Balaban; Ilimbav, Ioan Alexandru; Bendorf, Nic. Gavrea, Dem. Duca; Cichindeal, I. Tat și Sim. Dragoșman; Agnita, Ioachim Părau; Toarela, Nic. Fleșariu; Eigen, G. Fleșariu, căpitan c. și r.; Marpod, Florian Bologa; Ghijasa-sup., Val. Stoian; Coveș, G. Borzea; Nocrich, Aron Mețian; ajutători: Toma Benchea, Cornățel; Marin Fleșar, Dumitru Fleșar și Vasile Fleșar, din Toarela, D. Sandu, I. Varga, Bruiu; G. Stănuț, Săsăuș; I. Dragotă, Chirpăr; Aurel Muntean, Merghindeal. Comitetul a prelucrat pentru comunele din Desp. un contract de tovărășie pentru asigurarea vitelor.

Adunarea a luat la cunoștință rapoartele primind toate propunerile comitetului și a reales pe membrii comitetului în persoanele dd: N. P. Petrescu, director, Ioan Alexandru, Ilimbav, secretar, Ioan Marin, Fofeldea, casar, Nic. Gavrea, Bendorf, Ioachim Părau, Agnita, I. Petrișor, Alțina, Florian Bologa, Marpod, Aron Mețian, Nocrich, A. Balaban, Alțina.

În decursul ședinței s'au ținut două conferențe foarte instructive pentru popor, care le-a ascultat cu atențiune și mare interes. Dl învățător Ioan Pampu din Hosman a vorbit cu multă caldură „Despre tovărășii“, iar părintele I. Alexandru din Ilimbav a vorbit despre *Gunoii și gunoie*.

După adunare ne-am adunat la o masă comună, în decursul căreia tineretul a jucat înaintea casei, unde era masa, și ne-a delectat cu mai multe cântece sub conducerea învățătorilor din localitate.

Cor.

NOUȚĂȚI.

Inaugurarea festivă a anului școlar în seminarul „Andreian“. Sâmbătă în 28 Septembrie la orele 9 și jumăt. în ziua patronului seminarului, martirul Nichita Romanul, s'a făcut deschiderea sărbătorească a anului școlar 1907/8 în institutul teologic-pedagogic al seminarului „Andreian“. A premers serviciul divin cu utrenie, liturgie și rugăciunile pentru Pogorârea Duhului Sfânt. A oficiat P. C. Sa protosincelul Dr. E. R. Roșca, directorul seminarial asistat de profesorul Dr. Crăciunescu, ca diacon. La serviciul divin a luat parte întreg corpul profesoral și elevii seminariali din ambele secțiuni. Răspunsurile le-a dat corul seminarial, sub conducerea profesorului T. Popovici. După terminarea ceremoniilor religioase elevii seminariali s'au adunat în refectoriul seminarului unde au așteptat pe Excelența Sa Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Mețianu, care a apărut însoțit de P. C. Sa dl director și de membrii corpului profesoral la orele 11 în sală, între aclamările entusiaste ale elevilor.

Directorul Dr. E. R. Roșca inaugurează noul an școlar prin un discurs bogat în învățături folositoare. Pane la inima elevilor datorințele ce le au față de biserica mamă, care ne ocrotește și ne-a ocrotit în totdeauna, având ea meritul principal întru păstrarea individualității noastre ca popor. Relevează faptul, că intrând acum elemente tot mai bine pregătite în seminar, atât în secțiunea teologică, cât și pedagogică, se așteaptă în toată privința și un progres mai simțitor dela elevi, ceea ce însă cu durere mărturisește, că mai ales anul trecut nu a putut constata, li îndeamnă deci ca în anul acesta să-și dea toate silințele pentru a obține un rezultat mai mulțumitor atât în ce privește progresul lor în studiu, cât și în însușirea simțului religios, baza și fundamentul oricărui progres. După înșirarea multor învățături folositoare declară anul școlar 1907/8 de deschis.

După cuvintele frumoase ale dlui director se adresează și Excelența Sa către elevi sfătuindu-i a urma învățăturilor ce li-se dau aici pentru a fi în stare și ei a propovădui acele învățături poporului, ai cărui conducători naturali vor ajunge în curând. Cultivarea poporului, acesta e terenul pe care vor trebui ei să munciască. Pe acesta au ei să-l lumineze și să-l pregătească pentru a putea lupta mai cu ușurință în lupta aceasta pentru existență. Căci după vrednicia poporului se poate judeca și vrednicia preoților și a învățătorilor, dupăcum e turma de îngrijită se poate cunoaște hărnicia păstorului.

În felul acesta, în decurs de o jumătate de oră, a împrăștiat înaltpreașințitul sămânță bună și roditoare în agrul cel tinar și primitor al sufletului elevilor seminariali. Între ovații la adresa capului bisericesc s'a încheiat această înălțătoare sărbătoare de inaugurare a unui nou an de muncă plină de bună nădejde.

Regele României în capela gr. or. română din Viena. Maiestatea Sa Regele Carol în reîntoarcerea spre casă petrecând 2 zile în Viena, Joi în 26 Septembrie la orele 12 a. m. însoțit de adjuțanții: colonel Baranga și major Magheru a vizitat capela românilor noștri din Viena.

La sosire a fost întâmpinat de preotul Dr. Virgil Cioban în ornate cu crucea în mână, și de comitetul parohial în frunte cu viceprez. Dr. Sterie Ciurcu și arhitectul Cesar Popovici.

Maiestatea Sa s'a interesat cu deamărunt de înființarea capelei și colonia română din Viena. A trecut apoi în sala de ședințe a comitetului parohial și a școlii de catechizare a elevilor noștri, pe cari Dr. Cioban ca un bun părinte sufletesc li adună în fiecare săptămână în jurul său. Maiestatea Sa după ce s'a subscris în Albumul capelei, exprimându-și părerea de bine cu privire la cele aflate, a trecut la ministerul de externe care se află în imediata apropiere a capelei.

Corresp.

Parastas pentru Petru Pipos. Sâmbătă în 21 Septembrie s'a ținut în biserica din Suburbul-josefin parastas pentru odihna fericitului în Domnul Petru Pipos, fost jude reges la curtea de apel în Muraș-Oșorheiu. Parastasul s'a oficiat la orele 11 a. m. prin parohul Petru Simion asistând întristată familie a răposatului.

Viriliștii români ai comitatului Sibiu pe anul 1908 sunt următorii: Excelența Sa Metropolitul Ioan Mețianu, dare anuală 3646 cor., Parteniu Cosma, directorul „Albinei“ 2025-36 cor., N. Vidrișin (Rășinari) cor. 1314-65, Ioan de Preda, avocat (Sibiu) cor. 990-60, Ioan G. Bozdoc (Veștem) cor. 989-88, Dr. Octavian Rusu,

advocat (Sibiu) cor. 914, Ioan B. Boiu, presbiter ort. (Sibiu) 800-22 cor., Petru Comșa, comerciant (Săliște) 780-20 cor., Dr. George Măcelar, avocat (Mercurea) 658-68 cor., Alexandru Lebu, proprietar (Sibiu) cor. 622-80, Petru Imbăruș, ecenom (Sibiu) 621-02 cor., Teodor V. Păcășanu, redactor (Sibiu) 557-60 cor., Dr. Nicolau Schiau, avocat (Mercurea) cor. 554 și Nicolau Nadasdy, comerciant (Sibiu) 521-07. cor.

Festivitățile iubire ale „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, cari s'au ținut Sâmbătă în 28 și Duminecă în 29 Septembrie n. din prieleii împlinirii anului al 40-lea de existență și al 10-lea de când prezidentul actual dl Victor Tordășianu se află în fruntea reuniunii au avut un rezultat peste toate așteptările. Reprezentanți dela cele mai multe reuniuni de meseriași români din țeară au luat parte la aceste reușite sărbători precum și publicul sibian prin număroasă prezentare a dat sprijinul său acestei reuniuni, care formează un factor însemnat în viața noastră culturală de aici. Despre decursul sărbărilor vom da în numărul viitor o dare de seamă mai amănunțită.

Pentru gimnaziul din Brad Dăruiri mai însemnate pentru fondul gimnaziului public român gr. or. din Brad, au încurs în zilele din urmă dela următorii binefăcători: Dr. Ioan Papp și soția Veturia, adv. în Brad din ofertul de 2000 cor. a achitat 500 cor., George Sida din Budapesta 200 cor., Dr. Andreiu Monda, medic în Sângeorgiul-român 200 cor., „Sentinela“, institut de credit și economii, Satul-român 200 cor., Dl Z. Bărsan, artist și trupa sa venitul curat al producției teatrale dela 13 Sept. a. c. din Brad 142 cor., George Radocea, contabil la „Chioreana“ din Șomcuta-mare, venitul dela jocul miresei cu ocazia cununiei sale 51 cor., Silvia Popnăsc. Miholca din Csernefalva, ctl. Solnoc-Dobâca, venitul din jocul miresei cu ocaziunea căsătoriei sale cu dl Alex. Mihalca. Cornel Lazar, presb. în Halmagiu din ofertul de 200 cor. dep. 50 cor. Dl Mihail Bontescu, adv. în Hațeg și soția născ. Maria Barițiu a oferit 400. cor., care sumă va achita-o în 5 ani.

Pentru „Masa studenților“ a dăruit dl Dr. Nicolau Șerban, deputat și adv. din incidentul căsătoriei sale cu dna Maria Foica din Făgăraș 100 cor. Zidește Doamne inimă bună întru noi și ajută-ne să putem înălța mărețul Sion, tundat pe înțelepciunea Marelui Andreiu. Brad, 10/23 Septembrie 1907. *Direcțiunea gimnazială.*

† **Iosif Cirlea**, mare proprietar, membru în congregațiunea comit, etc. etc. Marți la orele 11½ din zi, după lungi și grele suferințe, și-a dat nobilul suflet în mâinile creatorului în anul al 43-lea al vieții și al 18-lea al fericitei sale căsătorii, în Alba-Iulia. Rămășițele pământești ale defunctului s'au așezat spre vecinică odihnă Joi în 26 Septembrie n. d. a. la orele 3 în cimiteriul gr. or. din Maieri. Fieci țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Oare de birou la „Albina din Sibiu“. Cu începere dela 1 Octombrie a. c. oarele de birou la „Albina“ se țin dela 8—12 a. m. și dela 3—4½ p. m. în fiecare zi.

Carmen în Bucovina. Societatea de muzică „Carmen“ din București condusă de prezidentul ei, prințul Ghica și de zelosul dirigent Kiriak a cercetat în 17, 18 și 19 Septembrie Bucovina, concertând în Cernăuți și în Suceava cu un succes, care a umplut de entuziasm inimile fraților bucovineni. Iată ce zice „Apărare națională“ despre decursul acestor mărețe serbări: „Treile zile a fost dat să petrecem cu iubii noștri frați și iubitele surioare. Toată lumea românească s'a grăbit să vină la Cernăuți să audă pe acei, cari Miercuri seara ne-a făcut să ne oțelim de cea mai mare putere, de puterea cântecului românesc și în frumosul graiu al melodiilor să ne legănăm visurile. Am purtat în acea seară seninătatea cântecelor noastre, ne-am apropiat în această dumnezească cântare inimile și armonia acestei apropieri s'a ridicat ca o jertfă adusă de neamul românesc celui ce zace la Putna“.

Hymen. Virginia Micu și Basiliu Perția anunță căsătoria lor, care se va celebra la 6 Octombrie n. 1907, la 3 oare d. am., în biserica gr.-cat. din Făgăraș.

Expoziție secuiască. Eri, în 29 Septembrie n. s'a deschis în Sepsiszentgyörgy expoziție secuiască, de obiecte mai ales din industria casnică. Deschiderea s'a făcut la orele 9. Expoziția stă deschisă numai patru zile.

Târg de țară în Săliște. Târgul de țară pentru mărfuri în Săliște se va ține în 7 Octombrie n. c. premergându-i în 4 și 5 Octombrie n. c. târgul de vite.

„Reforma“. La 15 Septembrie apare în București „Reforma“ revistă politică, economică, ilustrată. Apare în fiecare Duminecă. Prim-Redactor: George Vasiliu, Editor-Proprietar: V. Constantinescu Florini. Redacția și Administrația: Strada Primăverei, 23 București, telefon 12/85. Abonamente: În țară un an 20 lei, jum. an 12 lei. Pentru institutori, preoți, învățători 10 lei anual. În străinătate un an 30 lei, jum. an 16 lei. Abonații primesc gratuit în cursul anului suplimente ilustrate. La cerere se trimite un număr de probă.

Rugare. În numele comitetului parohial al parohiei române gr.-or din orașul Bistrița rog pe toți acei preestimați domni, cari parte ca privați, parte ca reprezentanți al parohiilor române, sau alte corporațiuni morale, au primit apelul cu listă de colectare, emisă în favorul zidirii unei biserici române în orașul Bistrița, să binevoiască și să ne retrimită apelul și listele îndărăpt, cel mult până la 1-a Octombrie v. c. ca pe deoparte să vedem ce rezultat avem, iar pe de altă parte să ne putem face darea de seamă, în fața tuturor celor interesați. Dr. Vasile Pahone prezidentul comitetului parohial.

Cărți și reviste.

„Cuvântare funebrală“, rostită la înmormântarea lui Iosif Vulcan în Oradea-mare, la 10 Septembrie 1907, de Dr. At. Marienescu, Sibiu, tipariul tipografiei arhidiecezane, 1907. Reproducere din „Telegraful Român“, numărul 97, anul curent.

Vatra școlară, revistă pedagogică, Nr. 7 are următorul cuprins: Dr. I. Lupăș: Principiul istoric în pedagogie. N. Vătășan: Tractarea metodică a învățământului ist. naturale. V. Stan: Lecțiune practică din limba maghiară, pentru anul II de școală. Din învățăturile morale ale dascălului George Lazar. Din viața școlară: Normativ pentru instruirea religioasă morală a elevilor ortodoksi rom. dela școlălele cari nu stau sub jurisdicțiunea bisericii. Dare de seamă. Informațiuni. Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 30.

„Recăsătoria preoților“, de Mar'n Teodorean, avocat. București, institutul de arte grafice „Eminescu“, strada Sărandaru 7. O broșură de 47 pagine scrisă cu multă temeinicie, ca răspuns la scrierile mai recente eșite din condeul P. S. Sale episcopului Nicodim Mișag din Zara și al mult regretatului Dr. Vasile Găina, rectorul universității din Cernăuți. Autorul dovedește cu sfintele canoane, că recăsătoria preoților văduvi nu e admisibilă.

„Noua lege școlară“ a apărut în Brașov, în limba germană, cu explicații de Dr. iur. Guido Gündisch. Preț 60 fileri. Brașov, tipografia Zaidner.

„Legea Tovărășilor“. Legea comercială ungară, art. 37 din 1875 cu o introducere și îndrumări pentru înființarea tovărășilor, scrisă de Vasile C. Osvad, directorul însoțirii „Agricola“ și redactorul foii „Tovărășia“. Orăștie „Tipografia nouă“ 1907. Preț 50 fileri. Se capătă la autorul în Hunedoara (Vajda-Hunyad).

Posta redacției.

Ofanbaia: Primit cu mulțumită. Se va publica în curând.

Ceaba: Trimiteți rectificarea la foaia în care a apărut știrea neadevărată. Noi n'am reprodu-o.

Dlui A. Latiș în Stoiceni. Dacă se poate, — în numărul proxim.

„Albina“

institut de credit și de economii în Sibiu.

A XI-a tragere la sorți publică

a scrisurilor fonciare de 5%, ale *Inst. de credit și de economii „Albina“* a urmat în 26 Septembrie 1907 în prezența domnului notar public regesc *Gavril Zăgoni* și a doi membri din direcțiune și doi membri ai comitetului de supraveghiere al institutului. S'au tras, în valoare totală de *Coroane 125,000* următorii numeri:

à K 500: Nr. 45, 86, 92, 107, 160, 168, 198, 228, 246, 266, 291, 320, 324, 347, 366, 389, 393, 421.

à K 1000: Nr. 23, 36, 103, 116, 126, 159, 187, 214, 218, 237, 279, 293, 311, 324, 366, 397, 402, 404, 427, 438, 450, 472, 492, 551, 553, 576.

à K 2000: Nr. 92, 111, 124, 164, 176, 209, 215, 237, 255, 327, 333, 382, 412, 429, 434, 455, 527, 551, 591, 604, 695, 709, 727, 788, 798, 868, 897, 928, 942, 970, 1007, 1016, 1099, 1115, 1144, 1175, 1278, 1289, 1319, 1322, 1408, 1411, 1462, 1471, 1482.

Cu începere dela 1 Aprilie 1908 aceste scrisuri fonc. se răscumpără la *cassa institutului în Sibiu*, la *Filiala sa în Brașov*, la *Wechselstuben-Actien-Gesellschaft „Mercur“*, și la *Wiener Filiale der Zivnostenská banka pro Cechy a Moravu în Viena*; la *Ungarische Escompte- und Wechsel-Bank* și la *Pester ungarische Commercial-Bank în Budapesta*, precum și la *Filiale der k. k. priv. oesterr. Credit Anstalt für Handel und Gewerbe în Triest*, în întreaga valoare nominală împreună cu interesele curente; însă se pot răscumpără și mai înainte oricând prin excomptare, sau se pot schimba cu alte scrisuri fonciare după cursul zilei.

Cu 1 Aprilie 1908 înceată interesele lor mai departe și cupoanele de interese scade de mai târziu, dacă la prezentarea scrisurilor fonciare lipsesc, se subtrag din suma acestora.

Din scrisurile fonciare eșite la sorți la tragerile de mai înainte nu s'au prezentat încă pentru răscumpărare următoarele:

à K 500: Nr. 418.
à K 1000: Nr. 42 (din 1905), 86, 401.
à K 2000: Nr. 83, 545, 585 (din 1905), 672, 795, 1334, 1344, 1349, 1592 din 1904.

Sibiu, în 26 Septembrie 1907.

Direcțiunea.

Ad. Nr. 371—1907 [277] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa a III-a Crăciunești, se scrie concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt statorite de mai înainte și se află cuprinse în coala B, pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Petenții au să aștearnă rugărilor instruite în înțelesul normelor din vigoare, la oficiul protopresbiterial concernent și până inclusive 8 zile înainte de sinodul parohial electoral se pot înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta respective a celebra și cuvânta.

Oficiul protopresbiterial român gr. or. al tractului Zarand, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Brad, la 28 August 1907.

Vasiliu Damian
protopresbiter.

Nr. 504—1907 [278] 1—3

Concurs

Pe baza înaltei ordinațiuni consist. din 17 Iulie a. c. Nr. 7987 Bis., pentru ocuparea postului de paroh în comuna bisericească de clasa I Deda se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român. Emolumentele sunt cele fasonate în coala B, despre întregirea venitelor preoțești dela stat.

Petenții vor așterne suplicile concursuale instruite conform normelor în vigoare, subscrisului oficiu în termenul deschis, și sub durată concursului, cu previa încunostințare a subscrisului, se pot prezenta în comună la serviciul divin, pentru a cânta, respective a oficia și cuvânta.

Oficiul protopresbiterial gr. or. Reghin. M-Cueșd, 29 August 1907.

În conțelegere cu comitetul parohial:

Galaction Șagău
protopresbiter.

CASA

din strada Cisnădiei Nr. 28, se vinde din mână liberă. A se întreba în cofetăria Stattin. (272) 3—3

Nr. 561—1907

[280] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului al doilea de învățător nou înființat dela școala poporală confesională gr. or. română din Arpașul-superior, protopresbiteratul Avrighului, se scrie prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegr. Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt salarul anual de 600 coroane, cerând dela stat, precum cuartir și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa acest post să-și substearnă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiterial gr. or. al Avrighului (posta Avrigh, Felek. Szebenvármegye) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la sfânta biserică spre a face cunostință cu poporul și referințele locale.

Avrig, 2 Septembrie 1907.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Avrighului, în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Ioan Căndea
protopresbiter.

Ad. Nr. pp. 1002—1907 [281] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala noastră confesională din comuna Someșul-cald prin aceasta se scrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt 200 cor. din repartiziile dela popor și 400 cor., ce se vor primi ca întregire dela stat; cuartir în edificiul școlii și lemne de foc.

Doritorii de a reflecta la acest post au să înainta suplicile de concurs subsemnatului oficiu în termenul sus indicat, fiind instruite conform normelor în vigoare.

Oficiul protopresbiterial român gr. or. Cluj, 12 Septembrie 1907.

Tuliu Roșescu
protopresbiter.

Nr. 945—1907 [274] 2—2

Publicațiune

În cancelaria primăriei comunale din Nou-săsesc se dă în arandă pe timpul din 1 Noemvrie 1907 până la 1 Martie 1908 pășunatul cel mare de circa 1300 jugăre aparținător comunei politice și a comunei evanghelice bisericești. Prețul de strigare 400 cor. Vadiu 10%.

Condițiunile mai de aproape le împărtășește

Primăria comunală.

În Wachsmangasse Nr. 10 se află de vânzare

o curte cu grădină

2 odăi, 2 bucătării și un atelier de lucru, cu apaduct.

De a se întreba în Sagthor Nr. 84. (270) 3—3

A nagydisznódi járás főszolgabírájától

Sz. 3887/1907

[275] 2—2

Pályázati hirdetmény.

Szebenvármegye nagydisznódi járáshoz tartozó Boicza községben nyugdíjazás által megüresedő jegyzői állásra pályázatot nyitok és felhívom pályázni ohajtókat, hogy a minősítettségüket, eddigi alkalmaztatásukat, erkölcsi magaviseletüket, életkorukat és nyelvismeretüket feltüntető okmányokkal felszerelt sajátkezüleg irt pályázati kérvényüket hozzám legkésőbb 1907 évi szeptember hó 28-áig nyújtsák be, és pedig a már végleges alkalmazásban állók felettes hatóságuk útján.

Személyes jelentkezés csak hetfőn és csütörtökön d. e. történhetik, de helyesebben mellőztetik. Protegáltatások, és ajánltatások feltétlenül mellőzendők, mivel a jelölésnél csak a jelölt bebizonyított alkalmas volta lehet mérvadó.

Az állás a községi szervezési szabályrendeletben, illetve az 1904 évi XI. t.c.-ben megállapított illetményekkel van javadalmazva.

O román nyelvnek szóval és írásban bírása feltétlenül szükséges.

Nagydisznód 1907 évi szeptember hó 13-án.

Schieb Viktor s. k
főszolgabíró.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

Nu e crucea lui Volta!

vindecă și inviorează

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bole

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tăuturi de ureche, bătaie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influență, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate incuse din toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și oricine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i se retrimite banii. — Unde orice încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oicios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro magnetice o recomandă în deosebi.

Prețul aparatului mare e cor. 8—

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

„Eспедиție din centru și locul de vânzare pentru țară și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta,

Prețul aparatului mic e cor. 6—

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă. [11] 7

V/27, strada Vadász 34 colțul.

„VICTORIA“ INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII. SOCIETATE PE ACȚII. Fondată la a. 1887.

Centrala în Arad, calea Arhiducelui Iosif Nr. 2 (vis-à-vis de primărie) casa proprie.

Filiala în Chișineu (Kisjenő) casa proprie.

Capital societar . . . 1.200.000— Cor. || Depuneri spre fructific. 6.000.000— Cor.
Fond de rezervă . . . 900.000— Cor. || Circulațiunea anuală . 150.000.000— Cor.

Primește depuneri spre fructificare, despre cari eliberează libele.

Pentru sumele depuse fără termen de abzicere și rămân la bancă pe timp mai scurt de 3 luni de zile, plătește deponenților 4% int., — iar pentru depunerile elocate pe timp mai lung de 3 luni de zile, după mărimea sumei depuse: plătește deponenților 4½% și 5% interese fără nici o detragerare.

După toate depunerile contribuția (darea) de int. o plătește institutul separat.

Depuneri până la zece mii coroane, după starea cassei, se plătesc și fără de abzicere.

Escontează cambii și acordează credite cambiale cu acoperire hipotecară.

Dă avansuri pe efecte publice (Lombard)

Acordează împrumuturi hipotecare pe case de închiriat și pe proprietăți de pământ. [256] 4—4